

V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

from various approaches to its defining (stylistic, denotational, structural, etymological, and lexicographic). Neologisms can be formed in various ways, including compounding, blending, affixation, etc. as it can be seen from the aforementioned examples. The object of further investigation is to indicate and analyze English neologisms in economic domain resulted from the war in Ukraine and global economic recession.

ЛІТЕРАТУРА

1. Alyeksyeyeva, I., Chaiuk, T., Galitska, E. (2020). Coronaspeak as Key to Coronaculture: Studying New Cultural Practices Through Neologisms. *International Journal of English Linguistics*, 10(6), 202–212. <https://doi.org/10.5539/ijel.v10n6p202>
2. Behera, B. & Mishra, P. (2013). The Burgeoning Usage of Neologisms in Contemporary English. *IOSR Journal Of Humanities And Social Science (IOSR-JHSS)*, Volume 18, Issue 3 (Nov. - Dec. 2013), 25-35. https://www.researchgate.net/publication/271262474_The_Burgeoning_Usage_of_Neologisms_in_Contemporary_English
3. Cambridge Dictionary (CD). (n.d.) In *dictionary.cambridge.org dictionary*. Retrieved November 22, 2022, from <https://dictionary.cambridge.org/>
4. Kalinowska, I. (2016, August 02). Neologisms – their origin and how they reinvigorate language. *Terminology coordination. European Parliament. DG Grad*. <https://termcoord.eu/2016/08/neologisms-their-origin-and-how-they-reinvigorate-language/>
5. Snyder, T. (2022, April 22). The War In Ukraine Has Unleashed a New Word. *The New York Times Magazine*. <https://www.nytimes.com/2022/04/22/magazine/ruscism-ukraine-russia-war.html>
6. MacKay, M. [@mhmck]. (2022, March 30). *The counter-offensive by the Armed Forces of Ukraine is advancing against the Russian invaders around Kharkiv. The rashists are being...* [Tweet]. Tweeter. <https://twitter.com/mhmck/status/1509272921201647626>
7. Mundy, V. (2022, September 5). WarWilding: a new word to describe the startling effects of using nature as a weapon. *The Guardian*. <https://www.theguardian.com/environment/2022/sep/05/warwilding-a-new-word-to-describe-the-startling-effects-of-using-nature-as-a-weapon-ukraine-korea-aoe>
8. McRae, I. (2022, December 1). What is a warm bank and why are they needed this winter? *Big Issue*. <https://www.bigissue.com/news/social-justice/warm-banks-winter-cost-of-living-crisis-energy-bills/>
9. Urban Dictionary (UD). (n.d.) In *urbandictionary.com dictionary*. Retrieved November 17, 2022, from <https://www.urbandictionary.com/>

ФЕМІНІТИВИ У ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ СУСПІЛЬНИХ ЗМІН

Лещук Г.В.

V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри романо-германської філології
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Мова – живий організм, який відображає усі зміни, які відбуваються в суспільстві – культурні, соціальні, правові, ціннісні тощо. Посилення в останні роки уваги до фемінітивів у різних мовах свідчить про активізацію процесів становлення гендерного рівноправ'я, боротьби розвинутих соціумів проти дискримінації будь-якого роду [2].

Вивчення проблемних питань фемінівотворення та фемінізації у контексті лінгвістичної науки знаходимо в дослідженнях М. Брус, Н. Собецької, Н. Шеховцевої (українська мова), І. Дерік, О. Дудолодової, Г. Емірсуїнової (англійська мова), Д. Епіфан (D. Epiphane), А.-М. Удебін-Граво (А.-М. Houdebine-Gravaud), Б. Серкіліні (B. Serquiglini), С. Лембік (французька мова) та інших.

Усі мови поділяються на флективні та нефлективні. У нефлективних мовах, приміром, англійській, де основне лексичне значення слова зафіксоване переважно в його корені, значно менше можливостей передавати додаткові відтінки лексичного значення через флексії – суфікс чи закінчення. Для таких мов характерною є нейтралізація лексики, коли немає акцентування на статі людини. Французька мова є флективною, для неї фемінізація не є новим явищем, а лише логічним продовженням тенденцій до зміцнення становища жінки у соціокультурному та правовому просторі.

Процес активної фемінізації французької мови розпочався у 80-і роки минулого століття, коли була створена комісія з питань фемінізації назв професій та спеціальностей [1].

У 1999 році Національним інститутом французької мови був виданий довідник «Femme, j'écris ton nom...» («Жінко, я пишу твоє ім'я...»), який сформував найповніший на сьогодні перелік назв професій, звань, ступенів і функцій, а також встановив вибір правила при фемінізації цих назв [3]. Ця довідникова робота засвідчує той факт, що, всупереч деяким поширеним думкам, насправді немає труднощів у фемінізації більшості іменників упродовж уже тривалого часу. 28 лютого 2019 року Французька академія (l'Académie française), яка тривалий час виступала проти будь-якого втручання у процес регулювання мови, виступила за відкритість до фемінізації назв професій, посад, звань і ступенів [4]. Таким чином, *фемінітиви* здобули визнання як результат природної еволюції мови. Це вперше, коли інституція, створена ще в 1634 році, зайшла так далеко у визнанні гендерної природи слів. У доповіді Французької академії, тим не менше, толерантно зазначається, що у французькій мові у сфері ремесел і професій немає принципових перешкод для фемінізації назв, а французька мова має тенденцію слабко або зовсім не фемінізувати назви професій та виконувати функції, які відображають соціальну ієрархію. Разом із тим, спостерігаються проблеми з фемінізацією окремих категорій іменників. Приміром, зі словами, які закінчуються на німе «е»

V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

(«e» muet) – «architecte», або на«o» – «impresario», немає труднощів, за винятком кількох особливих випадків («médecin»), коли іменники чоловічого роду, що закінчуються на приголосну, легко фемінізуються шляхом додавання закінчення «e» («médecine»). Це ж стосується й іменників на «eur», які можуть бути фемінізовані через закінчення «e» («docteure»), за винятком випадків, коли іменник є похідним від дієслова («chercheur/-euse»). Примітним є також те, що *чим вищою в суспільній ієрархії є посада, тим рідше щодо неї застосовуються фемінітиви*.

Залишаються проблемними аспекти фемінізації окремих професій, наприклад, «chef», що призвело до створення значної кількості форм жіночого роду: «chêfe», «cheffesse», «cheftaine» чи навіть «chève» (як скорочення). Попри це все ж найбільш вживаним у позначенні жінки, яка займається цією професією, залишається чоловічий варіант «chef». Чимало суперечок також викликають фемінітиви іменників «écrivain» та «auteur», які багатьма членами тієї є Французької академії вважаються немилозвучними – «écrivaine» та «autrice». Делікатним моментом у фемінізації є той момент, що деякі суфікси у французькій мові можуть мати пейоративне значення, як-от -euse- («cafouilleuse»), -asse- («bombasse»). Цей факт формує почасти негативне ставлення до фемінітивів не лише в академічному лінгвістичному середовищі, а й серед пересічних французів. Але загалом можна стверджувати, що фемінізація французької мови – це більше питання усталеної лінгвістичної практики, ніж власне трансформації мови.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лембик С. Проблема фемінізації назв професій у французькій та іспанській мовах. *Подолання мовних та комунікативних бар'єрів: освіта, наука, культура: зб. наук. пр.* К., 2021. С. 248–251.
2. Собецька Н. В. Вживання фемінітивів, як прояв гендерної культури. *Молодий вчений*. 2016. № 12.1. С. 375-378.
3. Féminiser la langue française. URL: <https://www.culture.gouv.fr/Thematiques/Langue-francaise-et-langues-de-France/Agir-pour-les-langues/Moderniser-et-enrichir-la-langue-francaise/Feminiser-la-langue-francaise>
4. Rérolle R. L'Académie française se résout à la féminisation des noms de métiers. *Le Monde*. 28 février 2019.

КОГНІТИВНА ПОЕТИКА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Мелешенко В. О.

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри іноземних мов*

*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*